A fost odată...

A fost odată — își începu bunica povestea — un împărat, care se numea „A fost odată". Era un împărat sprinten. Avea o barbă albă și lungă până la pământ și era îmbrăcat totdeauna în haine de culori deschise. Și era puternic împăratul „A fost odată", deoarece împărăția sa se întindea până la marginile pământului. Craincii

săi erau glasurile bune și cam obosite ale bunicilor, glasurile limpezi și dulci ale mamelor, iar supușii săi erau ochișorii vii ai copiilor și zâmbetele lor.

In țara împăratului „A fost odată", țară în care stăpână era bunătatea, trăiau multe zâne și mulți pitici. Toți copiii, atât copiii de oameni săraci, cât și copiii de oameni bogați nu mai puteau de dragul acestui împărat. Impăratul cerceta cu aceiași plăcere palatele bogaților și bordeiele săracilor și se simțea fericit, văzând că supușii săi sunt fericiți. Ii era însă scris să aibă o soartă amară.

Așa, într'o seară, un copil zise bunicii sale: „M'am săturat și m'am plictisit, auzind mereu povești cu „A fost odată". Spune-mi alt ceva". Insă fiind credincioasă împăratului și nevroind să-l trădeze, bunica acestui copil închise gura și nu mai spuse nimic.

Unul după altul, copiii nu mai vroiau să audă povești cu „A fost odată". Cereau altceva. „Spune-mi o poveste cu aeroplane. — O poveste cu submarine. — O poveste cu radio. — O poveste cu pirați". Și în toată împărăția nu mai rămăsese vreun copil, care să vrea povești cu „A fost odată".

Se îndureră și se amărî rău de tot bunul împărat când află că acești copii, la care el ținea așa de mult, nu mai vroiau să știe de dânsul. Și plânse zile și nopți întregi, când mai află că își râd de el și că nu mai vor să meargă la palat, atunci când îi chema. „Nu-mi rămâne altceva, decât să plec din împărăție", își zise el oftând din greu. Domnia mea s'a sfârșit".

Părăsit de toată lumea, plecă singur și sărac. Mergea îndoit de umeri, barba îi se târa pe jos, iar picioarele îi tremurau. Copiii, care îl întâlneau, îi dădeau cu tifla și-i râdeau în obraz. El însă își înghițea durerea și mergea, mergea fără să se oprească. Insă, când se lăsă noaptea, se oprea pe la ferestrele caselor și asculta, vrând să audă dacă nu cumva se vorbește iarăși despre el. Din nenorocire, nimeni nu-i pomenea măcar numele. Atunci împăratul „A fost odată" se simțea și mai trist, și mai obosit, și mai singur.

Dar într'o căsuță sărăcăcioasă dela țară trăia singură o fetiță. Fetița n'avea mamă, iar frații săi, care erau mari, și tatăl său plecau din zori la muncă și nu se întorceau decât seara târziu. Ba deseori înnoptau pe câmp, așa că multe nopți fetița era singură. Și îi era așa frică! Și n'avea pe nimeni să-i spună un cuvânt de mângâiere.

Impăratul „A fost odată" se opri și la fereastra acestei căsuțe. Acum nu mai vroia să tragă cu urechea, ci numai să se odihnească. Știa că nimeni nu-l mai pomenește. Insă, precum am spus, și fetița era singură și nimeni nu-i ducea de grijă. Ea n'auzea

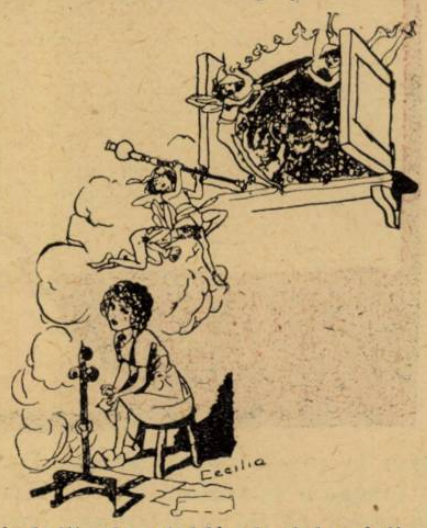

niciodată glasul blând al bunicii, nici glasul dulce al mamei.

Șezuse lângă vatră, dar era așa de turburată, că nu putea sta locului. Ii era frică de tot ce o înconjura, chiar și de umbra sa, pe care flăcările din vatră o aruncau pe pereții din odaie. Și avea o nevoie așa de mare de a nu se simți atât de singură, de a auzi un glas de om! In minte îi se treziră amintiri de povești vechi și aproape fără să-și dea seama, murmură încet: „A fost odată".

Era un glas slab, fetița începu să-și spună o poveste, pe care o născocea chiar atunci. In această poveste spunea mereu: „A fost odată".

Pentru glasul slab al acestei fetițe singure, care îi pomenea numele, împăratul „A fost odată" își simți sufletul înseninat și îi pieri tristețea, care îl copleșise. Prinse din nou curaj și se înapoie în împărăția sa și la palatul său.

Povestită de L. CRINTE

---

cu ochi albaștri și cu buzele ca cireșele?

„Nu, Smeule atotputernic, p'aci nici pomeneală.

„Bine, mulțumescu-ți ție". Și smeul porni mai departe, până când ajunse la pădurea de argint. Intr'adevăr, domnița prin pădure o luase și în acelaș timp neputând trece peste o apă mare și văzând că nici nu scapă de spurcăciunea de smeu, se furișe într'un mic tufiș de argint și începu a plânge. Atunci Zâna Pădurii, care fiind prin apropiere, auzind-o, veni și zise:

„Dece plângi, frumoasă copiliță?... Ți-a făcut cineva vreun rău?...

„Nu, dar când mă gândesc, că în curând voi fi aleasa smeului-uriaș. Și cum nu-mi place de el, d'aia am fugit de-acasă.

„Fii fără teamă... Dumnezeu te va ocroti..."

Și hăt, smeul se zări din desimea pădurii. Zâna atunci, văzând că frumoasa copiliță e urmărită de smeu și nu poate scăpa de el, cât ai zice una, o preschimbă într'o floare mititică și frumoasă — de culoarea cerului pe care o binecuvântă cu următoarele cuvinte:

„Tu, te vei numi Viorea și vei fi cea mai iubită floare printre alte flori..."

N'apucă bine să mai spună ceva, că neastâmpăratul smeu îi apăru în față, întrebând-o:

„Ești bună să-mi spui ce-ai făcut cu fetița găsită?

„Desigur, am prefăcut-o într'o frumoasă floare...

„Dece asta?... Fetița aceea nu-i decât frumoasa domniță a unui împărat, pe care vroiam s'o iau de nevastă. Am să te omor".

Dar când vru să scoată paloșul s'o omoare pe Zâna Pădurii, aceasta deodată îl prefăcu într'o pasăre pe care o blestemă că până va muri să-și strige numele într'una.

De aceea vioreaua totdeauna, când aude cucul că-și strigă numele și temându-se de el, se ascunde tiptil printre celelalte flori, lăsând ca parfumul ei înviorător să se piardă prin nesfârșita fire.

ION STANESCU-MAX